

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 8Csp/93/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4219202264
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Jaďuďová
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2020:4219202264.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno v konaní pred sudkyňou JUDr. Ivanou Jaďuďovou v právnej veci žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, Francúzsko, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, Bratislava, IČO: 47 258 713, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly, s.r.o. so sídlom Ventúrska 16, Bratislava, proti žalovanému: P. T., nar. X.X.XXXX, bytom H., o zaplatenie 1 488,80 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 907,31 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 5.7.2016 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V časti o zaplatenie 581,49 Eur s príslušenstvom súd žalobu zamietá.

V časti o zaplatenie zmluvných úrokov 25% ročne zo sumy 1 304,- Eur od 5.7.2016 do zaplatenia súd konanie zastavuje.

Žalobca má nárok voči žalovanému na náhradu trov konania vo výške 21,88%.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 24.6.2019 domáhal uloženia povinnosti žalovanému sumu istiny vo výške 1488,80 Eur, s úrokom 25% ročne zo sumy 1304 Eur od 5.7.2016 až do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1488,80 Eur od 5.7.2016 do zaplatenia a náhradu trov konania. Dňa 1.8.2019 zobral žalobca čiastočne žalobu späť a to v časti úroku 25% ročne zo sumy 1304 Eur od 5.7.2016 až do zaplatenia a v tejto časti žiadal konanie zastaviť. Následne teda žiadal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu istiny vo výške 1488,80 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1488,80 Eur od 5.7.2016 do zaplatenia a náhradu trov konania. Zmluva o úvere bola uzavretá dňa 19.11.2015 s právnym predchodcom žalobcu a to Cetelem Slovensko a.s. Súd zistil, že dňa 30.6.2016 došlo k cezhraničnému zlúčeniu spoločnosti medzi pôvodným veriteľom (CETELEM a.s.) a žalobcom.

2. Žalovaný sa na pojednávanie nedostavil, hoci bol riadne a včas predvolaný, svoju neúčast' neospravedlnil, súd pojednával v jeho neprítomnosti podľa § 180 CSP.

3. Súd po oboznámení sa s obsahom žalobcom predložených listinných dôkazných prostriedkov a to zmluvou o úvere, obchodnými podmienkami, všeobecnými obchodnými podmienkami, výzvou na úhradu spolu s doručenkou, výpisom z úverového účtu a ostatnými listinnými dôkazmi ustálil nasledovný skutkový a právny stav veci:

4. Dňa 19.11.2015 uzatvorili strany sporu (pred tým Cetelem) a žalovaný úverovú zmluvu. Na základe tejto zmluvy žalobca poskytol žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 1304 Eur. Žalovaný mal platiť 20 mesačných splátok po 83,07 Eur, celkom 1607,80 Eur. Žalobca svoju pohľadávku ku dňu predčasného zosplatnenia úveru 4.7.2016 vyčíslil na sumu vo výške 1488,80 Eur, ktorá pozostáva z úverovej istiny 1304 Eur, dlžných úrokov, poplatkov, poistného vo výške 184,80 Eur. Lehotu na zaplatenie dlžnej sumy žalobca určil na 14 dní od doručenia výzvy. Žalovaný dlžnú sumu titulom predčasne zosplatneného úveru neuhradil, keď z predloženého výpisu z úverového účtu mal súd preukázané realizované transakcie na tomto účte. Oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti neprevzal.

5. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 499 Obchodného zákonníka, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

6. Podľa § 52 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právnej vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy Obchodného práva.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

7. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

8. Podľa § 23a ods. 1 a ods. 2 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa osobitného predpisu, sa primerane použijú ustanovenia tohto predpisu.

9. Podľa § 151 ods. 1 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

10. Podľa § 145 ods. 2 CSP ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej. Vzhľadom na vyššie uvedené preto súd rozhodol tak ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku a v časti o zaplatenie úroku 25% ročne zo sumy 1304 Eur od 5.7.2016 až do zaplatenia konanie zastavil.

11. Zmluva uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným spĺňa charakteristiku štandardných spotrebiteľských zmlúv, ktorých základnou črtou je, že sú pripravené pre spotrebiteľa vopred a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny pred ich uzavretím. Súčasťou zmluvy sú tiež všeobecné obchodné podmienky - úverové zmluvné podmienky, ktoré žalovaný ako dlžník ovplyvniť nemôže, sú pripravené vopred a pre veľký počet spotrebiteľov. Súd preskúmaním zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. ohľadom zákonných náležitostí zmluvy zistil, že preskúmaná zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje správne údaje.

12. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

13. Súd žalobe s poukazom na vyššie uvedené vyhovel len v časti o zaplatenie sumy 907,31 Eur (žalovaná suma 1488,80 Eur mínus 581,49 Eur ako 7 premlčaných splátok za obdobie od 15.12.2015 do 15.6.2016 po 83,07 Eur s poukazom na § 54 a OZ). Teda v časti o zaplatenie sumy 581,49 Eur s príslušenstvom ako nedôvodný zamietol.

14. Čo sa týka nároku žalobcu na zaplatenie zmluvného úroku vo výške 25 % ročne zo sumy 1604 Eur od 5.7.2016 (splatnosť bola určená právnym predchodcom žalobcu ku dňu 4.7.2016) do zaplatenia súd v tejto časti považoval žalobu za nedôvodnú a preto ju v tejto časti zamietol. V tejto súvislosti súd dospel k záveru, že žalobca má nárok na zmluvný úrok len do času účinkov vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru (ktorej zmysel spočíva v predčasnom zosplatnení záväzku dlžníka z dôvodu porušovania zmluvných povinností dlžníkom), pretože týmto jednostranným právnym úkonom sa pohľadávka veriteľa predčasne stáva splatnou v celom rozsahu. Vzhľadom aj na účel zmluvného úroku, ktorým je odplata za poskytnuté peňažné prostriedky, vyhlásením splatnosti úveru poskytnutého na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou, stratil žalobca právo uplatňovať si zmluvné úroky aj naďalej. Podľa názoru súdu dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov platia len do splatnosti dlhu a od splatnosti úveru je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj z úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. V danej veci žalobca pristúpil k vyhláseniu splatnosti úveru a tým treba považovať celý dlh za splatný a nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. V tejto súvislosti súd poukazuje i na ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého sa zmluvné dojednanie, ktoré by zaväzovalo žalovaného k plateniu zmluvných úrokov aj po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru odchyľovalo od zákona v neprospech spotrebiteľa, pretože by zhoršilo jeho postavenie. Súd dopĺňa, že v žiadnom prípade nejde o poskytovanie nepatričnej ochrany nepoctivým dlžníkom, ale jeho záver vyplýva z výkladu vyššie citovaných ustanovení právnych predpisov a na podporu svojej právnej argumentácie súd poukazuje i na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 18.09.2012, sp. zn. IV. ÚS 476/2012-14, kde ústavný súd považuje za ústavne akceptovateľný výklad rozhodnutia krajského súdu, keď po zosplatnení úveru nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie úrokov z úveru. Jednorazovým zosplatnením úveru zo strany dodávateľa vzniká spotrebiteľovi povinnosť vrátiť celú sumu poskytnutého úveru, navýšenú o úroky ku dňu zosplatnenia a ak sa potom (po zosplatnení) spotrebiteľ mešká s plnením, má dodávateľ (veriteľ) nárok len na z omeškania zo sumy uvedenej v zosplatnení. Po márnom uplynutí lehoty splatnosti splátok úveru a splátok úroku z úveru ako aj poplatkov splatných do vyhlásenia predčasnej splatnosti a po márnom uplynutí lehoty splatnosti predčasne splatnej istiny úveru má veriteľ dlžníka nárok už len na úrok z omeškania z dlžnej istiny, keďže omeškaním dlžníka sa odmena za úver (t.j. zmluvný úrok) nezvyšuje. Tento záver vyslovil aj Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí publikovanom pod R 59/98, podľa ktorého veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov iba do splatnosti dlhu. S ohľadom na vyššie uvedený právny názor súdu, súd žalobu v časti požadovaných „zmluvných úrokov“ zamietol.

Ohľadne tohto právneho názoru súd odkazuje aj na rozhodovaciu prax súdov SR napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014, Krajského súdu Nitra z 24.10.2018 sp. zn. 6Co/19/2018.

15. Súd priznal žalobcovi aj úrok z omeškania vo výške 5 % ročne, pretože žalovaný bol v omeškani s plnením dlhu. Žalobcom uplatnený úrok z omeškania je v súlade s § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.

16. Podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa ustanovenia § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. V predmetnej veci bol žalobca úspešný v 60,94% (požadoval sumu 1488,80 Eur) a žalovaný v 39,06 %, preto úspech žalobcu bol určený na 21,88% (priznaná bola suma 907,31 Eur) .

17. O výške trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník tunajšieho súdu osobitným uznesením v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Komárno v dvoch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozsudku vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú mu týmto rozhodnutím, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.